

V Praze 6. dubna 2009

KONFERENCE O PARTNERSTVÍ mezi vzdělávacími institucemi a zaměstnavateli v kontextu celoživotního učení

Projev ministra Ondřeje Lišky

Dámy a pánové,
vážení hosté,

rád bych Vás co nejsrdečněji přivítal na konferenci k tématu partnerství institucí vzdělávání a odborné přípravy a zaměstnavatelů, jež je pořádána českým předsednictvím ve spolupráci s Evropskou komisí.

Dovolte mi, abych na počátku zmínil několik poznámek, proč se české předsednictví zaměřilo právě na tuto oblast a jak velký význam jí přikládáme.

Nedávno jsme zde v tomto sále s ministry odpovědnými za vzdělávání celkem 34 evropských zemí diskutovali otázku současné ekonomické krize, a jaká by měla být odezva ze strany vzdělávání na tuto krizi. Mezi ministry panovala shoda, že za současné situace jsou primární investice do lidského kapitálu, a to zejména prostřednictvím jejich celoživotního vzdělávání. Do centra dění se dostaly otázky klíčových kompetencí a dovedností, které musejí odpovídat požadavkům současného světa a zejména trhu práce. Vzdělávací instituce, aby tyto nároky na ně kladené byly schopny reflektovat, musejí být otevřeny okolnímu světu a jeho současným výzvám.

České předsednictví se zaměřuje zejména na otázku otevřenosti vzdělávání vůči zaměstnavatelům a jejich vzájemné spolupráci. Samozřejmě se nejedná o nové téma, nicméně na druhou stranu je nutné si přiznat, že skýtá velký potenciál pro další rozvoj –

zejména z hlediska zaměření - v adekvátním měřítku - na všechny úrovně vzdělávání a na svou evropskou dimenzi.

Toto oboustranně důležité partnerství, kde v centru pozornosti je jedinec, jeho osobní naplnění a zaměstnatelnost, považujeme za důležité nejen v rámci dosažení cílů vytyčených Lisabonskou agendou, ale nyní ještě více z hlediska krize, kterou Evropa prochází. Těsnější vazba na hospodářství, a v tomto smyslu na zaměstnavatele v první řadě, je důležitá proto, aby naše systémy vzdělávání a odborné přípravy mohly plnit klíčovou roli, která jim náleží, a to je rozvoj plného osobnostního potenciálu a zvláště pak aktivní uplatnění se v profesním životě.

Při analýze všech oblastí, kde spolupráce obou světů sehrává velmi důležitou roli, jsme došli k velmi dlouhému seznamu, přičemž každá jeho jednotlivá položka by stále za mnohem detailnější debatu, než jakou nám dovoluje dnešní a zítřejší konference. Dovolte mi jmenovat alespoň některé:

- Nabídka vzdělávacích programů a kurzů
- Rozvoj kurikula – definice klíčových kompetencí a dovedností
- Podpora podnikatelského myšlení, tvořivosti a smyslu pro iniciativu
- Celoživotní poradenství
- Praktické stáže studentů i učitelů
- Zapojení zaměstnavatelů do výuky
- Analýzy potřeb trhu práce v krátkodobém i dlouhodobém časovém horizontu
- Uznávání výsledků vzdělávání
- A v neposlední řadě bych rád zmínil i rozvoj znalostního trojúhelníků – tedy vazby vzdělávání, výzkumu a inovací, zejména z hlediska spolupráce s podniky.

Jedná se o velmi dlouhý seznam, který je na druhé straně doplněn nejrůznějšími formami spolupráce obou stran, a to jak na systémové úrovni, tak na úrovni jednotlivých institucí. Některé z těchto forem vzájemné spolupráce obou zainteresovaných stran jsou již přirozenou součástí rozvoje vzdělávání, jiné zasluhují větší pozornost a další diskuse. Zaměstnavatelé mohou být například zahrnuti do:

- konzultací při definování a implementování vzdělávacích politik,
- dále mohou být vytvářeny platformy pro vzájemný dialog na regionální, národní i evropské úrovni,

- zaměstnavatelé mohou být i součástí řízení či manažmentu relevantních vzdělávacích institucí,
- případně konkrétní vzdělávací či výzkumné instituce mohou spolupracovat s podniky na společných projektech a zabezpečovat vzájemnou výměnu studentů a odborníků z praxe.

Přes-hraniční praktické stáže studentů a učitelů a naopak zapojení profesionálů z praxe do výuky mohou být podporovány i v rámci evropské spolupráce přes komunitární programy jako například Program celoživotního učení.

Tato konference by rovněž měla upozornit na jeden důležitý fakt – spolupráce s podniky či v obecné rovině zaměstnavateli byla vždy samozřejmá na úrovni odborného a terciárního vzdělávání. Nicméně otevřenost i nižších úrovní vzdělávání takovému kontaktu nabízí velký potenciál zejména z hlediska budoucího rozhodování o vybrané profesi a uplatnění. Jasným příkladem je otázka nároku na absolventy matematických a přírodovědných oborů. Vztah k těmto oborům vzniká ve velmi raném věku a ztraktivnění těchto oborů například prostřednictvím určitého zapojení reálného pracovního světa do výuky, může velmi výrazně přispět k budoucímu profesnímu směřování.

Cílem této konference je rozvíjet diskusi mezi jednotlivými zainteresovanými aktéry zmíněného partnerství a diskutovat o jednotlivých aspektech vzájemné spolupráce. Vybrali jsme několik klíčových témat, která považujeme za zásadní a která by měl zahrnovat Vaše diskuse. Jedná se v první řadě o:

- uznávání výsledků vzdělávání a rozvoj kvalifikačních rámců,
- dále o motivační aspekty vzájemné spolupráce a bariéry, které ji omezují,
- zatřetí, rozvoj dovedností z hlediska dlouhodobého vývoje kvalifikačních potřeb
- a v neposlední řadě o význam praktické spolupráce škol a zaměstnavatelů pro získávání klíčových kompetencí a dovedností.

Dámy a pánové, je mi velkým potěšením, že můžeme na naší konferenci přivítat opravdu prominentní hosty, kteří se s námi během následujících 24 hodin podělí o své názory, vědomosti a zkušenosti.

Byli bychom velmi rádi, kdyby tato konference byla zaměřena zejména na diskusi mezi vámi všemi, a po jejím ukončení jste si odnášeli zajímavé a podnětné myšlenky a nápady, které je možné dále rozvíjet.

Dovolte mi, abych Vám popřál úspěšné a přínosné jednání.